

עפ"ג (חיפה) 11794-12-15 - מדינת ישראל נ' חוסיין זבידאת

עפ"ג (חיפה) 11794-12-15 - מדינת ישראל נ' חוסיין זבידאת ואח' מחוזי חיפה

עפ"ג (חיפה) 11794-12-15

מדינת ישראל

נגד

1. חוסיין זבידאת

2. מוסא זבידאת

3. נור זבידאת

4. עלי זבידאת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[10.01.2016]

בפני הרכב: כב' הנשיא, השופט יוסף אלרון [אב"ד]

כב' השופט אברהם אליקים

כב' השופט יחיאל ליפשיץ

פסק דין

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופט וויליאם חאמד) מיום 22/10/15 (נימוקי גזר הדין ניתנו בהחלטה מיום 25/6/15) בתיק פלילי 43254-06-14 לפיו הורשעו המשיבים 1-4 על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 1274(1) + 274(3) + 29 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

המשיב 3 הורשע בעבירה נוספת של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

על פי האמור בכתב האישום המתוקן בתאריך 11/6/14 בסמוך לשעה 9:00 לערך הגיעו ארבעה שוטרים לערוך חיפוש בביתו וברכבו של המשיב 3 לפי צו בית משפט. במהלך החיפוש איים המשיב 3 על השוטרים בכך שאמר להם "אני אפרק אתכם ואשבור לכם את הצלעות" וזאת עשה בזמן שהוא מחזיק בידו קרש עץ עם מסמרים.

ארבעת המשיבים תקפו את השוטרים במהלך החיפוש ועל מנת למנוע אותו, באופן שהמשיבים 1, 2 ו-4 תקפו את אחד השוטרים (ו פ) באגרופים ובעיטות בכל חלקי גופו וגרמו לו לדימום באוזן ימין, חבלה בשפה העליונה, רגישות בבית החזה שמאל וחבלה בצוואר מלפנים.

כמו כן, תקפו המשיבים 1, 2 ו-4 שוטר אחר (ש ס) באגרופים, וגרמו לו לחבלות בחזה ובכתף שמאל.

המשיבים 3 ו-4 תקפו שוטר נוסף (ע ח) באגרופים, סטירות ובעיטות בכל חלקי גופו וגרמו לו לכאבים במפרק הלסת השמאלי, חתך שטחי ברירית לביאלית תחתונה משמאל, נפיחות קלה בברך צד חיצוני, רגישות על פני שרירים וכאבים בגב. המשיב 4 תקף שוטר נוסף (ס ש) במכת אגרוף ולאחר האירועים הנ"ל המשיבים 3 ו-4 ברחו מהמקום. לאחר המתואר לעיל, שוחח המשיב 3 עם שוטר אחר בטלפון ואיים עליו באומרו לו כי הוא יודע איפה הוא גר ויגיע עד אליו לביתו בשוב ראמה. בטרם החלה פרשת התביעה, הודו המשיבים במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן, כמפורט לעיל, ונשמעו טיעוני ב"כ הצדדים לעונש. עמדת ב"כ המאשימה היתה כי לאור חומרת העבירה בה הורשעו המשיבים, החבלות הקשות שנגרמו לשוטרים וכן העובדה כי העבירות בוצעו ע"י מספר שותפים לעבירה, אזי מתחם העונש ההולם הינו מאסר בפועל לתקופה של 12 עד 30 חודשים. וכי, בתוך מתחם הענישה האמור יש לאבחן בין המשיבים, באופן שעל המשיבים 1 ו-3 שהינם בעלי עבר פלילי יוטל עונש ברף הגבוה יותר של המתחם. מנגד, ביקש הסניגור להתחשב בנסיבותיהם האישיות של המשיבים, העדר עבר פלילי של המשיבים 2 ו-4, העובדה כי היו נתונים במעצר ובהמשך שוחררו בתנאים מגבילים כמו גם הודייתם בשלב מוקדם של ההליך, ומשכך ביקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד וענישה "כלכלית", כהגדרתו. בית המשפט קמא קבע כי מתחם הענישה ההולם במקרה דנן הוא מאסר בפועל לתקופה של 6 עד 12 חודשים, מאסר על תנאי ופיצוי לשוטרים. לאחר בחינת מכלול הפרמטרים הרלוונטיים הדרושים לעניין, ציין בית המשפט קמא כי "מתחם ענישה שאינו כולל מאסר בפועל אינו מקיים אחר האינטרס ההרתעתי, ואינו מהווה ביטוי לסלידתו של בית המשפט ממעשי בריונות כאמור, ואת הוקעתו אותם. אך בהטלת עונש של מאסר בפועל ניתן לקיים אחר תכלית ההרתעה והגמול" (נימוקי גזר הדין, עמ' 17 לפרו' ההחלטה מיום 25/6/15).

לאחר קביעת מתחם הענישה כאמור, גזר בית המשפט קמא על המשיבים את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו במסגרת עבודות שירות (בניכוי ימי מעצרם); וכן עונש מאסר מותנה לבל יעברו עבירה של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות ויורשעו בה, וכן פיצוי בסך ₪ 500 לכל אחד מהשוטרים. כמו כן, על המשיב 3 הוטל מאסר מותנה נוסף לבל יעבור עבירת איומים ויורשע בגינה. בפנינו כאמור ערעור המאשימה בגין קולת העונש שגזר בית המשפט קמא על ארבעת המשיבים. בנימוקי הערעור ובדיון בפנינו טענה ב"כ המערערת כי בית המשפט קמא טעה, הן באופן קביעת מתחם העונש ההולם והן בעונש שנגזר על כל אחד מן המשיבים בתוך המתחם. באשר למתחם העונש ההולם, טענה ב"כ המערערת שלגבי כל ארבעת המשיבים היה מקום לקבוע מתחם בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וציינה כי במקרים בהם נעברת עבירה של תקיפת שוטרים בנסיבות חמורות כפי שהודו בהן המשיבים יש לנקוט בענישה מוחשית שיש בה להדגיש את החומרה היתרה שבעבירות מסוג זה.

באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי היה מקום לאבחן בין המשיבים ולא לגזור עונש זהה באופן שהיה מקום להחמיר עם המשיבים 1 ו-3 ולקבוע את עונשם ברף הגבוה של המתחם, וזאת בעיקר בשל העובדה כי לחובתם של השניים עבר פלילי וכן העובדה כי משיב 3 הורשע בעבירה נוספת של איומים. באשר למשיבים 2 ו-4 ציינה ב"כ המערערת כי ניתן היה לגזור עונש נמוך יותר אך בתוך המתחם הראוי.

מנגד, ציין ב"כ המשיבים כי בית המשפט קמא התייחס במסגרת גזר הדין "לכל המרכיבים", לרבות נסיבות האירוע, ואין להתערב בגזר הדין. עוד טען כי אין המדובר באירוע מתוכנן אלא באירוע אליו המשיבים "נקלעו", כלשונו (עמ' 3 לפרו', ש' 13). עוד הוסיף וטען כי המשיבים הודו בהזדמנות הראשונה, הביעו חרטה על המעשים וכי לשניים מהם אין כלל עבר פלילי בעוד לשניים האחרים יש עבר פלילי ישן למדי ובלתי מכביד. ב"כ המשיבים ציין כי בתקופה ששהו המשיבים במעצר ובהמשך במעצר בתנאים מגבילים נגרם להם ולמשפחותיהם נזק חברתי וכלכלי. על שום כך, בקש ב"כ המשיבים להותיר את גזר דינו של בית המשפט קמא על כנו.

דיון:

עינינו עיין היטב בגזר דינו של בית משפט קמא ובנימוקי ב"כ הצדדים ואנו קובעים כי הערעור בדיון יסודי. הלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור לא נוטה להתערב בעונש שמטילה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בלבד. עם זאת, מצאנו כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים וקיצוניים בהם קיימת הצדקה להתערבותנו ולהחמרה בעונשם של המשיבים.

העונש שהוטל על המשיבים בגזר דינו של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת העבירות שנעברו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגות המשיבים - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על ביטחון הציבור, זאת לצד עקרון שלטון החוק וכיבודו. רבות נאמר על החומרה בעבירת תקיפת השוטרים המעידה על זלזול חמור בשלטון החוק ומאיימת לכרסם ביסודות חברתנו הדמוקרטית.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 8704/08 הייב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.4.09):

"מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן" (פסקה 8).

ראו גם דברים שנאמרו בע"פ 5940/06 גל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.12.06):

"המבקש תקף עובד ציבור ואף איים על חייו, אך ורק בשל העובדה שהחלטותיו של עובד הציבור לא תאמו לאינטרסים האישיים שלו. מדובר בהתנהגות נלוזה כנגד עובד ציבור אשר מילא את תפקידו. הנני מצדיק אפוא את החלטת בית-המשפט המחוזי להחמיר בעונשו של המבקש הן משום עברו הפלילי הכולל הרשעה בעבירה של תקיפת עובד ציבור, הן בשל האינטרס הציבורי הדורש, כי החוק יספק הגנה אפקטיבית על אנשי הציבור והן לאור הצורך החברתי, כי אלה האחרונים, יבצעו את תפקידם ללא כל מורא".

עוד ראו: ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.3.88); ע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.7.98); ע"פ 194/14 מדינת ישראל נ' מחמוד [פורסם בנבו] (12.2.14);

כתב האישום המתוקן בו הודו המשיבים מגולל בתוכו עבירות קשות ביותר שבוצעו כלפי שוטרים, בעת שבאו למלא את תפקידם. המשיבים בהתנהגותם המתוארת לעיל, הפגינו זלזול ובריונות רבתי כלפי השוטרים, גרמו להם לפגיעות גופניות שונות ורבות וחלקם אף איימו עליהם.

מן הראוי לשוב ולהדגיש כי השוטרים במקרה דנן אמורים היו לבצע צו חיפוש בהתאם לצו בית משפט, דבר המדגיש עוד יותר ובחומרה יתרה את התנהלות המשיבים כלפיהם. ענישה, כענישה שהוטלה על המשיבים על ידי בית המשפט קמא, אינה ענישה ראויה ואין בה כדי לבטא את החומרה שבמעשיהם.

לנוכח נסיבות הפרשה החמורות, על בית המשפט לשלוח מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה. מסר אשר יהא בו כדי להרתיע אחרים מהתנהלות אלימה כלפי אנשי משטרה המבצעים את תפקידם על פי דין.

על כן, אנו קובעים כי במכלול הנסיבות על מתחם הענישה ההולם להיות בין 12 ל- 30 חודשי מאסר בפועל.

באשר לקביעת העונשים הספציפיים בתוך המתחם האמור, מקובלת עלינו עמדת ב"כ המערערות כי יש לאבחן בין המשיבים 1 ו- 4 אשר אין לחובתם עבר פלילי ולכן יש לקבוע את עונשם ברף התחתון של המתחם האמור, זאת לעומת המשיבים 1 ו- 3 אשר לחובתם עבר פלילי ויש לגזור עליהם עונש משמעותי יותר.

בהתאם לרישום הפלילי שהוגש לעיונו (ע/1), המשיב 1 הורשע בשנת 2008 בגין עבירה של ניסיון לתקיפת שוטר, היזק לרכוש ותקיפה סתם, ובשנת 2005 הורשע בגין עבירה של הטרדת עד, הדחה באיומים ותקיפה הגורמת חבלה.

המשיב 1 ריצה בעברו מאסר בפועל לתקופה של 13 חודשים. ב"כ המערערות הוסיפה וציינה בדיון בפנינו כי בהתאם לפלט המעודכן, יומיים לפני גזר הדין בתיק שלפנינו הורשע המשיב 1 בעבירת איומים ולכן "אי אפשר לבוא ולהגיד שמדובר באדם שהתנהגות האלימה הייתה חריגה להתנהלותו הרגילה" (עמ' 2 לפרו', ש' 18-19).

בהתאם לרישום הפלילי של המשיב 3 (ע/2), בעברו הורשע בעבירה של סחיטה באיומים ואף ריצה בגין כך 7 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המערערות ציינה כי הגם שהעבירה יחסית ישנה (משנת 2005) היא טרם נמחקת וניתן ללמוד מכך כי התנהלותו של המשיב 3 במקרה דנן, איומים ותקיפת שוטרים, אינה חריגה בחייו.

נדגיש כי איננו מתעלמים מקיומן של נסיבות שונות לקולת העונש, דוגמת הודייתם של המשיבים, החרטה שהביעו ונסיבות נוספות כפי שפורטו בגזר הדין. אולם, לשיטתנו, בהתחשב בנסיבות הקונקרטיות המתוארות לעיל, ובחומרה רבתי של העבירה שנעברה ונסיבות ביצוע העבירה, על שיקולים אלו לסגת מפני האינטרס הציבורי שבמיצוי הדין עם המשיבים ובהרתעתם, לבל ישוּבו וינקטו בדרכים אלימות אלה. אין להשלים עם התנהגות בריונית מעין זו שגילו המשיבים תוך רמיסת החוק ולקיחתו לידיים.

אשר על כן, מקבלים אנו את הערעור.

בשים לב לכך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשמים, אנו מעמידים את עונשם של המשיבים 1 ו- 3 על 20 חודשי מאסר בפועל, ואת עונשם של המשיבים 2 ו- 4 על 18 חודשי מאסר בפועל.

לצורך מנין תקופת המאסר, תימנה תקופת שהייתם של המשיבים במעצר באופן שמשיבים 1-2 מיום 11/06/14 ועד 02/07/14; המשיב 3 מיום 11/06/14 ועד 31/07/14 והמשיב 4 מיום 11/06/14 ועד 21/07/14.

יתר רכיבי גזר הדין יוותרו בעינם.

לנוכח האמור לעיל, מתייתרת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ויש לשלוח עותק מפסק הדין לממונה.

ניתן היום, כ"ט טבת תשע"ו, 10 ינואר 2016, בעמד באי כח הצדדים והמשיבים.